

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Collegiis Canonicoꝝ Per Germaniam, Belgivm, Galliam, Hispaniam, Italiam, Aliasqve Orbis Christiani Prouincias, Liber Singvlaris

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1615

Capvt XXIX. S. Mariæ Aquisgranense Collegium Canonicoꝝ, in Dioecesi
Leodiense.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11227

Sic fere Viguleus Hundius in Metropoli sua
Salisburgensi.

CAPVT XXIX.

S. MARIAE AQUISGRANENSE
Collegium Canonorum, in Diœcesi Le-
odiense.

A Quæ Grani ciuitas est inter Imperiales
prima, diœcesis Leodiensis, Romano-
rum Imperatorum prima coronatione, & se-
ptênali Sacrarum reliquiarum visitatione ce-
lebris. Hac in vrbe Carolus Magnus Impera-
tor rotundam Dei Genitricis Mariæ Basili-
eam exstruxit, columnis marmoreis ex varijs
Italiæ locis magno sumptu aduectis; in qua
quidem & ipse honorificè conditus quiescit.

Nuncupata est autem hæc Ecclesia à maio-
ribus *Monasterium Sancta Maria*, eò quòd Cle-
rici, seu Canonici viginti, à Carolo Magno
instituti, regulariter in eo vixerint, sub obe-
dientia vnius Præfecti, in communi, intra
claustrum, simul manducantes & dormientes
iuxta statuta Concilij Moguntini sub Carolo
Magno celebrati. Sed hoc suauè iugum Aquis-
granenses, vti & Moguntini, alijq; plurimi,
sub Othone III. Imperatore & Notgero
Leodiensi Episcopo excusserunt. Qui qui-
dem Otho & Notgerus Basilicam Aquisgra-
nensem à Normannis destructam instaurarūt,
atque

atque ex regularibus clericis viginti, Canonicos proprietarios viginti octo instituerunt. Hæc ferè ex natalibus Belgicis Ioannis Molani 28. Ianuarij, & Notgeri rebus gestis ab Abrahamo Ortelio in Itinerario Belgico editis desumpsimus.

Numerum itaque Clericorum Aquisgranensium auxit Notgerus XLVI. Tungrorù Episcopus; prædijs opidi Montis caprarum, ab ipso excisi, iisdem attributis. Qua de re sic Anselmus in gestis Pontificum Leodiensium: *Notgerus miseros Leodienses liberare studuit à munitissimo & factiosis hominibus semper fecundo Montis Caprarum castello, quod quàm damnosè vicinum fuerit ipsi Leodio, haud longè hinc distantes fidelibus oculis subiectæ attestari possunt eiusdem oppidi ruinae. Erat enim præter naturalem ex situ loci munitionem, edificijs editoribus exstructum, tribus Ecclesijs ornatum, in quarum vna XII. Presbyteri ad seruiendum Deo erant deputati, ad quorum vsus, respiciebant de adiacentibus villis nonnullæ decimarum partes, & præterea quorundam ex integro agrorum fructus: quæ omnia cum post ipsius oppidi excidium, in suas suæq; Ecclesie vtilitates potuisset retorssisse (quippe qui & Antistes eius dioceseos foret, & in Palatio Othonis Tertij adhuc pueri, inter primos consiliarios) simul vt à loco suo inuidiam facti transferret, maluit sedem regiam honorare his quæ prius ad memoratum oppidum erant appenditia. Vnde & in oratorio Sanctæ Mariæ, quod est Aquisgrani quan-*

Lib. 2.
cap. 25.

ius antea illic inerat numerus Clericorum, tantundem adauxit ibidem Deo seruientium, sibiq³ suaque credens sufficere Ecclesie, si fideles Ecclesie tantum liberos esse liceret à molestissima improborum hominum, qua eatenus vexabantur, oppressione, cuius tota erat causa eiusdem opidi refugium.

CAPVT XXX.

S. ADELBERTI COLLEGIVM
Aquisgranense, in d. Leodiensi.

S Henricus II. Imperator, fundauit extra muros Aquisgranenses collegium Canonicorum S. Adelberti Episcopi & Martyris, quod nunc muris intra urbem adiacet. Spe, ait, Diuinæ remunerationis, pro remedio animæ nostræ, coniugisq³ nostræ dilectæ Cunigundæ, Imperatricis Augustæ, nec non parentum nostrorum, tum etiam pro confirmando sub diuina protectione regni nostri statu, Ecclesiam in honorē S. Adelberti Episcopi & Martyris in monte contermino sedi nostræ Aquisgranensi à nobis fundatam, omni libertate donamus &c. Huius foundationis nulla fit mentio in officio S. Henrici excuso; sed tantum dicitur: Iter faciens per Leodium & Treuerim, congregationes inibi Deo famulantes plurimis largitionibus & prædijs ditauit.